

partii naleraq

Nuuk 4. oktober 2018
Pele Broberg Partii Naleraq

Forslag til finanslov

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Første behandling

Det er en normal procedure at landets næste års finanslovsforslag drøftes under efterårssamlingen. Flere har udtrykt deres spænding over hvilke emner Partii Naleraq vil tage op til drøftelsen. Ikke mindst fordi jeg i kraft af min post som forhenværende Naalakkersuisoq for finanser havde ansvaret for udarbejdelsen af finanslovsforslaget på de øvrige Naalakkersuisuts vegne.

”Pæne ord”

Der aldrig konkretiseres...

Det gælder punkterne i den forrige koalitionsaftale pkt.152, pkt.154, pkt.155 og ikke mindst pkt.156 som er sendt til høring imellem Departementerne med det formål at iværksætte tiltag for at implementere dem. Hvis det ikke huskes, vil jeg benytte anledningen til at citere pkt.156:

”For så vidt det gælder de private virksomheder, skal skatten fastsættes således, at det bliver attraktivt at være iværksætter og opstarte nye virksomheder, men samtidig er målet, at vort land er konkurrencedygtigt i forhold til vore nabolande og samarbejdspartnere”

Vi havde fremlagt en klar politisk forslag, der har til formål at sænke selskabsskatten til 15 %, men den har desværre ikke været vundet gehør blandt embedsværket, og vi har således været nødt til at trække forslaget tilbage.

Jeg har igennem de få måneder, jeg har været på posten efter eget vurdering udrettet, hvad man generelt forventede, men jeg har desværre ikke fået opbakning til at implementere hensigtsreklæringerne med de pæne vendinger i koalitionsaftalen.

Den nye koalition med støttepartiet har endnu engang genindsat disse pæne vendinger, og det giver os anledning til at spørge om de realistisk har mulighed for at udføre dem, når nu den nuværende koalitionspartner, der i øvrigt var vores selv samme koalitionspartner ikke har hensigt i at føre dem ud i livet.

Det er ikke længere passende

Hvorfor har jeg fremsat et lovforslag og kritiserer det nu? Det grundlæggende svar er meget kort. Det er ikke længere passende. Forholdene har siden da ændret sig, hvor Formanden for Naalakkersuisut og Statsminister Lars Løkke Rasmussen har underskrevet en aftale imellem tiden og hvor der ligeledes imellem tiden er blevet lavet en koalitionsaftale med en mindretalsregering.

Finanslovsforslaget for 2019 indeholder forslag der har til formål at finansiere Kalaallit Airports A/S med 2.100 millioner kroner, og dette beløb er nu blevet højere. Det er til trods for at Inatsisartut endnu ikke har taget stilling til finanslovsforslaget.

En finansiering af køb af anparter i Air Greenland A/S er kommet på bordet, og vi må regne med at det er et anseeligt beløb. Selvom den danske stats tilbud om medfinansiering af anlæg af lufthavne umiddelbart kan se ud som om, at det er et attraktivt tilbud med lave renter, vil en nødvendighed i optagning af lån medføre, at der bliver yderligere udgifter for landskassen, og skal ikke for så vidt anses som en besparelse.

Jeg har siddet på posten som Naalakkersuisoq for finanser i en periode og det arbejde som jeg har udført er ikke længere passende i forhold til den nuværende situation.

Det vi har råd til

Vi må regne med at Naalakkersuisut med deres støtteparti vil komme med ændringer og tilføjelser til finanslovsforslaget for 2019. Det er tilføjet at vejen mellem Kangerlussuaq og Sisimiut skal anlægges, som vi støtter fra partii Naleraq.

Men, det giver os anledning til at spørge, hvor man vil finde midlerne?

Kalaallit Airports A/S har fået hensigtserklæring om at få bevilget rente og afdragsfrie lån, og dette beløb kan ikke engang dækkes af landskassen. Vi bliver nødt til at hente pengene fra erhvervslivet.

Det er måske deres forståelse at begrebet ”målsætning” skal forstås som en pæn vending, hvor man nødvendigvis ikke behøver at lave konkrete tiltag.

Loven om lufthavnene blev behandlet med respekt i Inatsisartut, og det er egentlig kun dem man havde råd til at finansiere.

Uddannelse

Det er gentagne blevet sagt at landet ikke vil kunne udvikles såfremt der ikke blev bygget lufthavne, og vi vil blive agterudsejlet i forhold til konkurrence med de andre lande.

Det har ikke noget med lufthavne at gøre. Uforholdsmæssige forhold, som en selskabsskat, der er dobbelt så stor som i andre lande, er en af de ting som er med til at præge dette misforhold.

Hvordan vil det se ud hvis vi brugte de penge vi er sat til at skulle bruge til anlæg af lufthavnene i stedet bruges til at finansiere uddannelse i de næste 10 år? Det vil være en bevilling for fremtiden.

Finanslovsforslaget for 2019 er blevet til gennem en administrativ sparerunde, hvor der i øvrigt er hentet forholdsvis små beløb af besparelser fra uddannelsesområdet, hvor man til gengæld har til hensigt at finansiere 2.100 millioner til anlæg af lufthavne.

Hverdagen

Debatterne og lufthavnene har helt overskygget de egentlige problemer i hverdagen som befolkningen lever med.

Hvis der anlægges en atlantlufthavn i Ilulissat vil det ikke medføre egentlige ændringer i Upernavik, da det ikke vil medføre ændringer i indenrigstrafikken, hvis man ikke tager højde for Qeqqata kommune.

Man kunne så vidt se på hverdagen for befolkningen, så som anlægsudgifter, daginstitutioner, sundhedsvæsenet, og ikke mindst serviceaftalen om trafikken. Det vil gøre Grønland mere attraktiv og forbedre levevilkårene for befolkningen.

Det vil medføre at unge der har en god uddannelse og de ældre vil have råd til at leve i landet og undlader at flytte til andre lande.

Samarbejde

Det er ikke længere sikkert at forhandlingerne om AIS 2019 kan foregå med omhu, hvis man ser bort fra finanslovsforslaget og kigger nærmere på Loven om anlæg af lufthavnene.

Det er muligt at samarbejde, hvis man ikke laver hemmelige aftaler og regerer hen over hovedet på folk.

Partii Naleraq er klar til at være til at forhandle om tilpasning af Finanslovsforslaget for 2019. En af mulighederne er at drøftelsen af Loven om anlæg af lufthavnene udsættes til forårssamlingen.

Et af luftselskaberne i Island er gået konkurs og Icelandair har økonomiske problemer. Skal vi skynde os, når forholdene er sådan som det er?

Det er normalt at vi i dag plejer at sige at økonomien i landet går godt, så hvorfor skal vi haste os til at forhandle om Finanslovsforslaget for 2019?